

Socialutskottets betänkande 2025/26:SoU31

En nationell utredningsfunktion för att förebygga suicid

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lag om utredningar för att förebygga suicid och till ändringar i lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten samt offentlighets- och sekretesslagen. Förslagen innebär bl.a. att det ska inrättas en utredningsmyndighet som ska genomföra en utredning när barn och vissa vuxna avlidit i suicid. Utredningen ska klarlägga och analysera omständigheter som kan ha inverkat på dödsfallet och analysera åtgärder som vidtagits eller hade kunnat vidtas för att förebygga dödsfallet.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 juli 2026. Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandet.

I betänkandet finns en reservation (V, C, MP) och ett särskilt yttrande (MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:190 En nationell utredningsfunktion för att förebygga suicid.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Regeringens lagförslag	5
Utskottets ställningstagande	6
Suicid bland barn och unga vuxna	6
Utskottets ställningstagande	7
Reservation	8
Suicid bland barn och unga vuxna, punkt 2 (V, C, MP)	8
Särskilt yttrande	9
Särskilt yttrande (MP)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	10
Propositionen	10
Följdmotionen	10
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om utredningar för att förebygga suicid,
2. lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten,
3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:190 punkterna 1–3.

2. Suicid bland barn och unga vuxna

Riksdagen avslår motion

2025/26:4045 av Christofer Bergenblock m.fl. (C).

Reservation (V, C, MP)

Stockholm den 7 maj 2026

På socialutskottets vägnar

Christian Carlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christian Carlsson (KD), Noria Manouchi (M), Karin Sundin (S), Carita Boulwén (SD), Malin Höglund (M), Anna Vikström (S), Leonid Yurkovskiy (SD), Gustaf Lantz (S), Thomas Ragnarsson (M), Christofer Bergenblock (C), Mona Olin (SD), Nils Seye Larsen (MP), Christian Lindefjärd (SD), Agneta Nilsson (S), Dzenan Cisića (S), Maj Karlsson (V) och Jakob Olofsgård (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:190 En nationell utredningsfunktion för att förebygga suicid, och ett yrkande i en följdmotion. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsyrkandet finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Utskottets överväganden

Inledning

Betänkandet är disponerat så att utskottet inleder med att behandla regeringens lagförslag. Därefter behandlas en motion som innehåller ett förslag på tillkännagivande till regeringen.

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om utredningar för att förebygga suicid och förslag till ändringar i lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten samt offentlighets- och sekretesslagen.

Propositionen

I propositionen föreslås en ny lag om utredningar för att förebygga suicid. Syftet med de utredningar som ska genomföras enligt lagen är att förebygga suicid. En nationell utredningsfunktion behövs för att förbättra samhällets lärande om suicid.

Den nya lagen innebär att det alltid ska genomföras en utredning när ett barn har avlidit i suicid. En utredning får genomföras när en vuxen har avlidit i suicid eller när ett barn eller en vuxen har avlidit och dödsättet är oklart, om en sådan utredning bedöms förebygga suicid.

Utredningarna ska genomföras av den myndighet som regeringen bestämmer (utredningsmyndigheten). Utredningsmyndigheten ska i en utredning klarlägga och analysera omständigheter som kan ha inverkat på dödsfallet och analysera åtgärder som vidtagits eller hade kunnat vidtas för att förebygga dödsfallet. Närstående ska få möjlighet att bistå med uppgifter när en utredning genomförs om det inte är uppenbart olämpligt. Utredningsmyndigheten ska utifrån utredningar ta fram underlag som syftar till att förebygga suicid.

Det föreslås också att vissa myndigheter och yrkesverksamma ska lämna de uppgifter som behövs för en utredning. Vissa statliga förvaltningsmyndigheter ska vara skyldiga att biträda utredningsmyndigheten med experter. Tystnadsplikt föreslås gälla för den som medverkat i en utredning. Därutöver föreslås ändringar i andra lagar som rör personuppgiftsbehandling och sekretess.

Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 2 juli 2026.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen nu antar regeringens lagförslag. Utskottet anser att riksdagen bör anta regeringens lagförslag av de skäl som anförs i propositionen.

Suicid bland barn och unga vuxna

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om suicid bland barn och unga vuxna.
Jämför reservationen (V, C, MP).

Propositionen

Regeringen framhåller att suicid bland barn är särskilt angelägna att utreda. Med barn ska enligt regeringen avses en person som är under 18 år. Barn är en särskilt skyddsvärd grupp där samhället har ett stort ansvar. Generellt sett är dödligheten bland barn låg i Sverige. Samtidigt visar uppgifter från Socialstyrelsens dödsorsaksregister att vart fjärde dödsfall i åldern 10–19 år är ett suicid. Enligt samma register har i genomsnitt 22 barn dött i suicid varje år under 2000-talet, ungefär lika många flickor som pojkar. Majoriteten var mellan 13 och 17 år.

Kunskapen om suicid bland barn och unga är begränsad. Som Suicidanalysutredningen konstaterar följer detta bl.a. av att enbart ca 25 procent av de suicid som inträffat bland barn i landet utreds enligt lex Maria. När det gäller övriga suicid bland barn har utredningen inte identifierat att dessa utreds av någon aktör. Regeringen konstaterar att åldersgränsen på 18 år knyter an till legaldefinitionen av barn. Regeringen bedömer att den föreslagna avgränsningen för de utredningar som alltid måste göras är tydlig, ändamålsenlig och rimlig utifrån ett resursperspektiv.

Regeringen anser vidare att det får vara utredningsmyndighetens bedömning av om en utredning bedöms förebygga suicid som får styra vilka dödsfall som får utredas, vilket också bör framgå av förslaget. En utredning ska således få genomföras om den bedöms förebygga suicid, när en vuxen har avlidit i suicid eller ett barn eller en vuxen har avlidit och dödssättet är oklart. En utredning kan enligt regeringen bedömas förebygga suicid om den kan bidra till lärdomar som stärker samhällets samlade förmåga till suicidpreventivt arbete. Det är därmed behovet av lärande som bör vara styrande, och bedömningen bör utgå från vilka kunskapsluckor som finns i fråga om metoder, riskgrupper, riskfaktorer eller andra relevanta omständigheter. Det kan enligt regeringen exempelvis finnas behov av fördjupad kunskap om suicid bland unga vuxna.

Motionen

I kommittémotion 2025/26:4045 av Christofer Bergenblock m.fl. (C) föreslås ett tillkännagivande om att utvidga den obligatoriska utredningsskyldigheten vid suicid till att omfatta barn och unga vuxna upp till 25 år.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom regeringen att suicid bland barn är särskilt angelägna att utreda. Därtill uppmärksammar utskottet att av de barn som under 2000-talet dött i suicid har en majoritet varit i åldern 13–17 år. Regeringen konstaterar att den föreslagna åldersgränsen på 18 år för de utredningar som alltid måste genomföras knyter an till legaldefinitionen av barn och att avgränsningen är tydlig, ändamålsenlig och rimlig utifrån ett resursperspektiv. Utskottet delar regeringens uppfattning.

Vidare noterar utskottet att bedömningen av om en utredning ska få genomföras enligt regeringen bör utgå från vilka kunskapsluckor som finns i fråga om metoder, riskgrupper, riskfaktorer eller andra relevanta omständigheter. I propositionen anför regeringen att det exempelvis kan finnas behov av fördjupad kunskap om suicid bland unga vuxna. Utskottet instämmer i regeringens bedömning och anser att riksdagen inte ska vidta åtgärder med anledning av motion 2025/26:4045 (C). Motionen bör avslås.

Reservation

Suicid bland barn och unga vuxna, punkt 2 (V, C, MP)

av Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:4045 av Christofer Bergenblock m.fl. (C).

Ställningstagande

Varje liv som går förlorat är ett misslyckande för samhället. Vi välkomnar regeringens proposition om att inrätta en nationell utredningsfunktion för att förebygga suicid. Vi anser emellertid att åldersgränsen är för snävt satt och vill att regeringen återkommer till riksdagen med ett reviderat lagförslag där åldersgränsen för den obligatoriska utredningsskyldigheten utökas till att omfatta barn och unga vuxna upp till 25 år.

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (MP)

Nils Seye Larsen (MP) anför:

Propositionen behandlar mycket viktiga och angelägna frågor, och jag välkomnar att en lagstiftning nu kommer på plats. Jag har därför valt att inte väcka någon följdmotion med anledning av propositionen. Mot bakgrund av vad remissinstanserna Trafikverket och Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa framfört om att utredningsfunktionen bör ha möjlighet att utreda även suicidförsök anser jag att förslagen borde omfatta även detta. Vidare är det så att majoriteten av dem som avlider i suicid är vuxna, och ett system där utredningar i dessa fall görs frivilliga riskerar att leda till bristande kunskapsuppbyggnad och ojämlikhet i det suicidpreventiva arbetet. Enligt min mening borde utredningar framöver vara obligatoriska vid samtliga suicid, oavsett ålder.

Utredningen visar också att vissa grupper i samhället löper en förhöjd risk att avlida i suicid samtidigt som de har sämre tillgång till stöd- och skyddsinsatser. Ett ökat fokus på dessa särskilt utsatta grupper är centralt för att minska ojämlikheter i hälsa och stärka det förebyggande arbetet där behoven är som störst.

Jag vill också hänvisa till Miljöpartiets särskilda yttrande i betänkande 2024/25:SoU7 Det handlar om livet – nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Jag kommer att noga följa utvecklingen när det gäller dessa frågor och ta nödvändiga initiativ i andra sammanhang.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:190 En nationell utredningsfunktion för att förebygga suicid:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om utredningar för att förebygga suicid.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Följdmotionen

2025/26:4045 av Christofer Bergenblock m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga den obligatoriska utredningsskyldigheten vid suicid till att omfatta barn och unga vuxna upp till 25 år och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om utredningar för att förebygga suicid

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om utredningar som genomförs i syfte att förebygga suicid.

Förutsättningar för att genomföra en utredning

2 § En utredning ska genomföras när ett barn har avlidit i suicid. Med barn avses en person under 18 år.

En utredning får även genomföras om den bedöms förebygga suicid, när

1. en vuxen har avlidit i suicid, eller
2. ett barn eller en vuxen har avlidit och dödsättet är oklart.

3 § En utredning får inledas först när en rättsmedicinsk undersökning har genomförts och ett dödsorsaksintyg har utfärdats.

Utredningsmyndigheten

4 § Utredningar ska genomföras av den myndighet som regeringen bestämmer (utredningsmyndigheten).

Utredningens genomförande

5 § Utredningsmyndigheten ska i en utredning

1. klarlägga och analysera omständigheter som kan ha inverkat på dödsfallet, och
2. analysera åtgärder som har vidtagits eller hade kunnat vidtas för att förebygga dödsfallet.

Biträde av experter och sakkunniga

6 § Utredningsmyndigheten får anlita experter och sakkunniga för att biträda utredningsmyndigheten i verksamhet enligt denna lag.

Statliga förvaltningsmyndigheter som bedriver tillsyn över verksamhet som berörs av en utredning eller vars ansvarsområde berörs av en utredning ska, efter begäran från utredningsmyndigheten, biträda utredningsmyndigheten i verksamhet enligt denna lag genom att ställa experter till förfogande. Detta gäller inte Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen och Justitiekanslern.

Skyldighet att lämna uppgifter till utredningsmyndigheten

7 § Följande myndigheter och yrkesverksamma ska på utredningsmyndighetens begäran lämna de uppgifter som behövs för en utredning:

1. myndigheter som ansvarar för rättsmedicinska undersökningar,
2. myndigheter som har uppgifter om personen vars dödsfall utreds,
3. anställda hos sådana myndigheter som avses i 1 och 2,
4. verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom hälso- och sjukvård och socialtjänst samt enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, som har uppgifter om personen vars dödsfall utreds,
5. verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom skolväsendet eller annan utbildningsverksamhet, som har uppgifter om personen vars dödsfall utreds, och
6. myndigheter som utövar tillsyn över sådana verksamheter som avses i 1–5, dock inte Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen och Justitiekanslern.

Möjlighet för närstående att bistå med uppgifter

8 § Utredningsmyndigheten ska ge närstående möjlighet att bistå med uppgifter när en utredning genomförs om det inte är uppenbart olämpligt.

Utredningsmyndighetens skyldighet att informera om att en utredning har inletts

9 § Utredningsmyndigheten ska informera en statlig förvaltningsmyndighet som är ansvarig för tillsyn av en verksamhet som berörs av en utredning att utredningen har inletts. Detta gäller inte Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen och Justitiekanslern.

Behandling av personuppgifter

10 § Bestämmelser om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt denna lag finns i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Tystnadsplikt

11 § En enskild person eller den som är eller har varit verksam inom enskild verksamhet och som har medverkat i en utredning enligt denna lag får inte obehörigen röja vad denne då har fått veta om enskilds personliga förhållanden.

Underlag som syftar till att förebygga suicid

12 § Utredningsmyndigheten ska utifrån de utredningar som har genomförts ta fram underlag som syftar till att förebygga suicid.

-
1. Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

2. Lagen ska tillämpas även på dödsfall som har inträffat före ikraftträdandet, om dödsfallet avser ett barn som har avlidit i suicid och dödsfallet inträffat efter den 31 december 2025.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

dels att 2 och 7 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

I denna lag avses med socialtjänst

1. verksamhet enligt lagstiftningen om socialtjänst, den särskilda lagstiftningen om vård utan samtycke av unga eller av missbrukare och den särskilda lagstiftningen om insatser för barn i form av skyddat boende,

2. verksamhet som i annat fall enligt lag handhas av socialnämnd,

3. verksamhet som i övrigt bedrivs av Statens institutionsstyrelse,

4. verksamhet hos kommunal invandrarbyrå,

5. verksamhet enligt lagstiftning om stöd och service till vissa funktionshindrade,

6. handläggning av ärenden om bistånd som lämnas av socialnämnd enligt lagstiftning om mottagande av asylsökande m.fl.,

8. handläggning av ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade, *och*

9. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall.

7. handläggning av ärenden om tillstånd till parkering för rörelsehindrade,

8. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall, *och*

9. verksamhet enligt lagen (2026:000) om utredningar för att förebygga suicid.

Med socialtjänst avses även tillsyn, uppföljning, utvärdering, kvalitetssäkring och administration av verksamhet som avses i första stycket 1–9.

Med socialtjänst avses även tillsyn, uppföljning, utvärdering, kvalitetssäkring och administration av verksamhet som avses i första stycket 1–8. *Med socialtjänst avses vidare uppföljning, utvärdering, kvalitetssäkring och administration av verksamhet som avses i första stycket 9.*

3 a §

Denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen gäller även uppgifter om avlidna

¹ Senaste lydelse 2024:86.

*personer i verksamhet enligt lagen
(2026:000) om utredningar för att
förebygga suicid.*

7 a §²

I sammanställningar av personuppgifter får det inte tas in känsliga personuppgifter eller uppgifter i övrigt om ömtåliga personliga förhållanden.

Undantag från första stycket gäller för

1. uppgifter om åtgärder som har beslutats inom socialtjänsten som innebär myndighetsutövning och om den bestämmelse som ett sådant beslut grundar sig på,

2. uppföljning, utvärdering och kvalitetssäkring,

3. tillsynsverksamhet som bedrivs av Inspektionen för vård och omsorg,

4. administration som bedrivs av Statens institutionsstyrelse centralt, och

4. administration som bedrivs av Statens institutionsstyrelse centralt,

5. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall.

5. verksamhet enligt lagen (2007:606) om utredningar för att förebygga vissa skador och dödsfall, och

*6. verksamhet enligt lagen
(2026:000) om utredningar för att
förebygga suicid.*

Uppgift som avslöjar medlemskap i fackförening får aldrig tas in.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.

² Senaste lydelse 2018:1376.

3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 26 kap. 15 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 26 kap. 10 b §, och närmast före 26 kap. 10 b § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 kap.

Utredningar för att förebygga suicid

10 b §

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som hänför sig till myndighets verksamhet som avser utredningar enligt lagen (2026:000) om utredningar för att förebygga suicid, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Sekretessen enligt första stycket gäller även för uppgift som hänför sig till myndighets verksamhet för att biträda verksamhet som avses i första stycket.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

*Lydelse enligt propositionen
Frihetsberövande påföljder för
barn och unga (prop. 2025/26:132)*

Föreslagen lydelse

15 §¹

Den tystnadsplikt som följer av 1 a, 5, 13 och 14 a–14 c §§ inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 1, 3, 4, 6 och 10 a §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om annat än

Den tystnadsplikt som följer av 1, 3, 4, 6, 10 a och 10 b §§ inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om annat än

¹ Senaste lydelse 2026:000.

verkställigheten av beslut om omhändertagande, beslut om vård utan samtycke, beslut om skyddat boende för ett barn eller en omedelbar sådan insats med samtycke från endast en av vårdnadshavarna.

---

verkställigheten av beslut om omhändertagande, beslut om vård utan samtycke, beslut om skyddat boende för ett barn eller en omedelbar sådan insats med samtycke från endast en av vårdnadshavarna.

Denna lag träder i kraft den 2 juli 2026.